

Borlänge kommun
kommun@borlange.se

2023-01-10

1 (18)

Dnr.2022:6905

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Skräddarbacksskolan i Borlänge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Skräddarbacksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Skräddarbacksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver initiera och leda ett strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning skolans utveckling, elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 december 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6905) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn kontinuerligt och systematiskt följer upp och analyserar hur verksamheten fungerar i förhållande till nationella mål samt utifrån analysen vidtar åtgärder för att utveckla verksamheten.

Pågående utvecklingsåtgärder har en tydlig koppling till de behov och förutsättningar som finns på skolan och syftar till att höja kvaliteten i undervisningen samt öka likvärdigheten i arbetssätten. Utifrån analysen fattar även rektorn beslut om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Vidare motiveras bedömningen genom att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande som syftar till att förbättra undervisningen. Däremot är rektorns ledning och styrning av ett jämställdhetsarbete begränsad.

Motivering

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn driver ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp och analysera verksamhetens kvalitet. Av utredningen framkommer att rektorn skapar sig en nulägesbild av skolans verksamhet genom att följa upp kunskapsresultat från underlag såsom omdömen, nationella prov, bedömningsstöd och screeningar. Trygghet och studiero följs bland annat upp genom en trygghetsenkät och kartläggning av otrygga platser. Kunskap om undervisningens genomförande kommer främst rektorn tillgodo genom att rektorn är delaktig i de processer och möten som finns. Rektorn tar del av lärarnas veckobrev samt pedagogiska planeringar som dokumenteras i en digital plattform. Kännedom om undervisningens genomförande får även rektorn via specialpedagog och speciallärare som regelbundet besöker klassrummen. Resultat- och medarbetarsamtal som genomförs med lärarna är också ett underlag för det systematiska kvalitetsarbetet.

Av granskningen framkommer vidare att rektorn tillsammans med både lärare och elevhälsoteam analyserar kunskapsresultaten för alla årskurser. Rektorn har utvecklat analysarbetet genom att utarbeta snävare analysfrågor för lärarna att utgå ifrån. Rektorn har märkt att det blir bättre analyser när lärarna analyserar mer utifrån vad de själva kan påverka och göra annorlunda än när de tidigare analyserade mer övergripande. Trygghetsenkäten som genomförs med samtliga elever och kartläggningen av otrygga platser analyseras systematiskt av rektorn och övrig personal. Trygghetsteamet, som består av en fritidspedagog, tre lärare och kurator, analyserar även de anmälningar om kränkande behandling som inkommit till rektorn. Resultatet bryts ned i olika variabler bland annat kön och det framkommer även andra faktorer som trygghetsteamet uppmärksammar, exempelvis att elever kan ha behov av stöd i socialt samspel.

Granskningen visar vidare att rektorn utifrån analyser av resultat fattar beslut om behovsanpassade utvecklingsåtgärder. Det omfattar åtgärder på både individ- grupp- och skolenivå. Åtgärderna ses över fyra till fem gånger per år av rektorn och elevhälsoteamet. Rektorn omfördelar resurser samt tar beslut om nödvändiga förändringar inom organisationen utifrån analysarbetet. Rektorn lägger stor vikt vid att resurser ska tillsättas där behovet är som störst och att fördelningen inte ska vara statisk. I lärarintervjun framkommer att utifrån betygssättningen på höstterminen förra året omfördelades resurser för att stötta en grupp elever i syfte att höja resultaten i matematik vilket gav en positiv effekt. Ett annat exempel på omfördelning av resurser är att det har skapats en mindre undervisningsgrupp för elever i de yngre åldrarna som har behov av en anpassad lärmiljö.

Utifrån analyser av skolans trygghetsenkät har exempelvis fler vuxna satts in på raster. De utvecklingsåtgärder som rektorn har fattat beslut om på skolenivå för det här läsåret är att all pedagogisk personal deltar i en fortbildning inom området neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i syfte att öka förståelsen och kunskapen samt att bidra till utvecklingen av en tillgänglig lärmiljö. Det är skolans specialpedagog som leder och planerar arbetet utifrån Specialpedagogiska skolmyndighetens utbildningsmoduler. En annan utvecklingsåtgärd är att delta i den kommunövergripande satsningen inom matematik kallat "Motiverat lärande". Detta arbete drivs av förstelärare som är processhandledare för satsningen på skolan.

Rektorn leder och organiserar lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom att se till att det finns förutsättningar för lärarna att samverka och att det finns ett lärande i kollegiet. Rektorn leder arbetet med att skapa en organisation med tydliga och kända arbets- och förhållningssätt, där mandat, roller och ansvar är tydliggjorda och där syfte med olika typer av forum också är tydligt. Det finns en bestämd mötesstruktur med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningen men också möjlighet för lärare och elevhälsan att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo. Skolans mötesstruktur omfattar möten med pedagogisk utveckling, skolövergripande projekt samt samplanering av undervisningen. Det framgår i intervjuer med lärare samt elevhälsopersonal att skolan präglas av en samarbetskultur. Nyanställd personal introduceras till verksamheten genom informationsmaterial samt möten med rektorn. De gemensamma arbetssätt som tillämpas underlättar för nyanställda att sätta sig in i arbetet.

Det framgår vidare att skolan är indelad i tre arbetslag som sträcker sig över stadium och årskurser. Skolledningen består av arbetslagsledare, specialpedagog, speciallärare och arbetslagsledare för fritidshemmet. Den samlade kompetensen ger rektorn god insyn i skolans alla verksamheter samt utgör ett stöd inför att fatta beslut. Rektorn har avstämningsmöten med skolans förstelärare för att följa upp hur skolans utvecklingsarbeten går. Förstelärarna har avsatt tid en gång i veckan för att planera innehållet i grundskolekonferenserna som utgår från skolans planerade mål och utvecklingsåtgärder.

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar verksamheten

Granskningen visar att rektorn ger en svag ledning för ett strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Det framkommer inte heller att lärare får någon särskild kompetensutveckling om vad jämställdhet i skolan innebär. Vidare visar granskningen att ett visst arbete genomförs med att specifikt synliggöra resultatskillnader mellan pojkar och flickor. Bland annat har rektorn beslutat att fortsätta satsningen på "att skriva sig till läsning" då resultatet av arbetssättet visat att pojkar gynnas av detta. Elevhälsoteamet lyfter också fram att de medvetet arbetar med att få syn på flickors eventuella funktionsvariationer eftersom de, enligt forskning, ofta får sent ställda diagnoser på grund av att personal inte har kunskap om hur flickors svårigheter kan komma till uttryck. I lärarintervjuer framkommer att det inte finns en specifik avsatt tid för diskussioner om jämställdhet men att det finns en medvetenhet inom lärarkollegiet att det är viktigt att både medvetandegöra det egna beteendet och hur lärare bemöter elever och även att hålla diskussionen levande med eleverna. Ett exempel på lärarnas medvetenhet är att de i dansundervisningen använder sig av uttrycket förare och följare och att det inte är könsbestämt. Ett annat exempel är en lärare som resonerar utifrån att hen tenderar att gruppera eleverna efter kön när hen säger till eleverna, exempelvis "hörni tjejer". Detta har fått läraren att reflektera över hur hen använder begrepp såsom tjejer och killar.

Det framkommer vidare av intervjuer att lärare och rektorn anger att de utgår från individen och alla elever ska behandlas lika oavsett kön. Rektorn säger i intervjun att hen inte har lyft fram hur skolan specifikt ska arbeta med jämställdhet utan att rektorns förväntningar på personalen är att de ger alla elever samma förutsättningar oavsett kön. Det finns inslag av jämställdhetsarbete i undervisningen men det arbetet sker mest utifrån vad enskilda lärare planerar eller fångar upp, snarare än att rektorn har tagit fram en gemensam strategi för hur jämställdhetsarbetet ska genomsyra undervisningen. Utifrån arbetet med likabehandlingsplanen har respekt för varandra oavsett kön, religion eller hudfärg lyfts fram tillsammans med eleverna men i

intervjuer framkommer att det saknas ett systematiskt arbete med jämställdhetsfrågor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver initiera och leda ett strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete.

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och att rektorn endast till viss del arbetar för att få en nulägesbild av hur flickor och pojkar bemöts, utvecklas och bedöms i skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektor följer upp och analyserar skolans resultat uppdelat på kön för att upptäcka eventuella mönster eller avvikelser kopplat till kön. Rektorn rekommenderas även följa upp och analysera på vilket sätt och i vilken utsträckning som jämställdhetsarbetet genomsyrar undervisningen, för att därigenom kunna säkerställa och utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. En utgångspunkt kan vara att undervisningens innehåll och arbetsformer följs upp på ett sådant sätt att könsmönster uppmärksammas. En annan utgångspunkt kan vara att ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsmönster. Utifrån vad uppföljningen och analysen av densamma visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjligheter att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Skolans jämställdhetsarbete kan med fördel utgöra en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Ett aktivt och planerat arbete för att motverka könsmönster är skolans bidrag till ett samhälle där människor inte begränsas av stereotypa uppfattningar av vad som är kvinnligt och manligt. Med ett strategiskt jämställdhetsarbete kan skolan bidra till att elever förmår att kritiskt granska könsmönster som kan begränsa dem och andra i livsval och livsvillkor.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen i hög grad är strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en balans mellan olika arbetssätt. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de förstår och kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Motiveringen bygger också på att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna och anpassar undervisningens innehåll för att stimulera och utmana alla elever. Det finns en medvetenhet hos lärarna om vikten av att motivera eleverna i sitt lärande. Undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar och eleverna ges möjligheter att reflektera över sitt eget lärande. Eleverna görs också delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Motivering

Undervisningen består av ett logiskt flöde, variation av uppgifter samt ett stödjande undervisningsklimat

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad med variation av uppgifter och arbetssätt samt att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med eleverna och av lektionsobservationerna framgår att undervisningen följer en tydlig struktur med gemensamma genomgångar och enskild arbete, arbete i par och i grupp. Det framgår av lektionsobservationer att lärarna är aktiva i klassrummet när eleverna utför arbetsuppgifterna genom att de går runt och stöttar eleverna och ställer följdfrågor till deras arbete eller förklarar olika arbetsmoment. Undervisningen varierar med intresseväckande moment, rörelsepauser, frågesport och film. Arbetsuppgifterna varierar även genom att eleverna använder dator under arbetets gång eller när de ska arbeta vidare med extra uppgifter eller uppgifter av fördjupande karaktär. Vid de gemensamma genomgångarna hålls motivation och lust att lära igång genom till exempel konkreta inslag i undervisningen såsom talande gosedjur, askar med bilder i eller rörelseövningar kopplade till arbetsmomentet. Vid ett tillfälle under lektionsobservationerna låter läraren eleverna skriva svar på frågorna som läraren ställer på en egen liten vit tavla vid genomgången för att stimulera till delaktighet. I lärarintervjun framkommer att lärarna har ett gemensamt arbetssätt med

tydliggörande pedagogik och en gemensam struktur för undervisningen i syfte att skapa undervisningssituationer där förväntningar och krav på eleverna framgår. Det framkommer i granskningen att det finns en samsyn på skolan att strukturer och anpassningar på gruppnivå gynnar elevernas kunskapsutveckling och bidrar till en god studiemiljö.

Undervisningen stärker elevernas självförtroende och innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp

Granskningen visar att undervisningen har naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att arbetssätt anpassas utifrån elevernas förutsättningar och behov. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna att arbeta, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Lärare uppger i intervju att de använder varierade metoder för att stärka elevernas självförtroende och för att visa att de har höga förväntningar på eleverna. Lärarna beskriver vidare att de använder många olika sätt att öka elevernas motivation så som exempelvis att ta tillvara elevernas intressen, att visa respektive elev på dennes personliga utveckling över tid och att synliggöra att alla elever är olika och att eleverna ska vara nöjda över sin egen prestation. Eleverna berättar i intervju att lektionerna är roliga och att lärarna "gör så att man lär sig" eftersom läraren har genomgångar och eleverna inte behöver läsa själva. Lärarnas höga förväntningar på elevernas förmåga att samarbeta framgår även genom att vissa klasser arbetar med att slumpa ut både gruppkonstellationer och lekkamrater på rasterna. Läraren påminner inför grupparbete hur ett grupparbete går till och eleverna arbetar sedan i grupperna. Under Skolinspektionens lektionsobservationer är alla elever, förutom någon enstaka elev, engagerade i alla arbetsuppgifter som lärarna planerat och arbetar dedikerat med de arbetsmoment som ska utföras.

Granskningen visar vidare att det finns utmaningar för lärarna i att motivera de elever som skulle kunna utveckla sina kunskaper mer. Lärare som arbetar i de lägre åldrarna säger att eleverna tycker att skolan är spännande och meningsfull medan lärare med elever i de högre åldrarna har svårare att motivera eleverna att ta ytterligare ett steg i sin kunskapsutveckling. De flesta eleverna är nöjda när de har presterat utifrån de mål som de har satt upp. Utmaningen för lärarna består i att förmå eleverna att vilja anstränga sig ytterligare oavsett vilken nivå eleven befinner sig på. Lärarna resonerar i intervju kring att det kan handla om att en elev behöver skriva mer utförligt innan eleven är klar med en uppgift eller att eleven ska ta sig an en mer fördjupande uppgift. I intervju med såväl rektorn som elevhälsopersonal och lärare framkommer att det finns en medvetenhet om detta på skolan. I granskningen framgår att skolan arbetar med en kommunövergripande utbildningsinsats inom matematik där även motiverat

lärande ingår som en del i utbildningen och lärarnas förhoppning är att det delområdet ska utveckla lärarnas sätt att nå eleverna i flera ämnen. Skolinspektionen vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av att lärare fortsätter att utveckla sitt arbete med att motivera elever så att de når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Det framkommer i lärarintervjuer att lärarna arbetar utifrån elevernas individuella förutsättningar och att lärarna ställer olika krav beroende på elevernas förmåga och kunskapsutveckling. I både elev- och lärarintervjun framkommer att det finns olika arbetsuppgifter för eleverna att arbeta med beroende hur långt de har kommit och var de är i sin kunskapsutveckling. Eleverna säger att de får annat arbetsmaterial, extrauppgifter eller uppgifter som är svårare. Lärarna beskriver att de har olika arbetsmaterial och mappsystem med uppgifter för eleverna att arbeta vidare med. Ibland är det mer av samma slags uppgifter och ibland är det fördjupande uppgifter. Eleverna kan även arbeta vidare på datorn med olika pedagogiska spel och program. Granskningen visar vidare att lärare undervisar på olika nivåer i klassrummet. Både elever och lärare vittnar om att läraren ibland skapar grupper inom klassen som hen arbetar vidare med på annat sätt än övriga klassen. Läraren kan samla en grupp elever på samlingsmattan och ha ytterligare en genomgång med de eleverna eller använda ett speciellt material tillsammans med dem. I elevintervjuerna framstår detta arbetssätt som ett naturligt inslag i undervisningen. Eleverna berättar även om att de ibland går igenom moment på tavlan om några elever inte har förstått uppgiften. Under Skolinspektionens lektionsobservationer råder det ett tillåtande klassrumsklimat som utmärker sig genom att elever vågar göra misstag och att läraren kan undervisa på olika nivåer så att eleverna kan prova sina idéer och förslag inför klassen.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att läraren leder och styr arbetsprocesser utifrån utgångspunkten att eleverna vill och kan ta ansvar för sin kunskapsutveckling. Eleverna får med stigande ålder vara med och synliggöra sitt lärande och sin kunskapsutveckling i samband med utvecklingssamtal. Elevernas delaktighet i undervisningen ökar med stigande ålder. Det framgår av granskningen att lärare ger eleverna möjlighet att påverka undervisningen genom att välja ordning och innehåll på uppgifter samt vilka uppgifter de ska genomföra. Uppgifterna de får välja mellan är varierade i omfång. Det finns en tydlig struktur där eleverna själva kan se vilka uppgifter som ställer högre krav och hur de ska hanteras. Tydligheten är viktig för att eleverna ska få en uppfattning om arbetsinsatsen och att skapa rimliga krav och förväntningar på eleverna. Utifrån det kan eleven sedan själv välja och på det sättet påverka undervisningen och sitt eget lärande. Lärarna arbetar även med att synliggöra elevernas utveckling genom att

tillsammans se över arbetsböcker och uppgifter och visa en progression. I de flesta arbetsmoment finns det en avslutande del där eleverna får reflektera över vad de har lärt sig. I samband med utvecklingssamtalet ges eleverna också möjlighet att reflektera över sitt lärande. En lärare berättar att eleverna förberedde vad de var bra på, hur de lär sig och vilket arbetssätt de tyckte var bra. Även elevhälsopersonal har samtal med elever kring lärandestrategier.

Av granskningen framkommer vidare att eleverna får utvärdera undervisningen, i relation till ålder och mognad. Utvärderingen sker bland annat genom att lärare använder utträdesbiljett som handlar om vad som kan förbättras och vad lärare kan göra bättre eller att eleverna i samband med lektionen får göra tumme upp eller ner vid vissa moment som en snabb utvärdering. Det framgår av Skolinspektionens enkät för elever i årskurs fem vårterminen 2022 att skolans index gällande elevinflytande är lägre, 4,8 på en tiogradig skala, än övriga skolors index 6,0. Även den pedagogiska personalen skattar elevinflytande lågt i Skolinspektionens enkät från samma år, skolans index är 5,1 av övriga skolors resultat på 6,2. I elevintervju framkommer att det finns olika uppfattningar om hur mycket eleverna kan vara med och påverka. En elev lyfter att hen har framfört synpunkter på material till rastverksamheten och upplever att hen inte kunnat påverka detta. En annan elev lyfter att de på klassrådet diskuterar hur de vill ha det i klassen och vad som påverkar exempelvis arbetsklimatet och upplever att det har skett förbättringar efter det. I vissa årskurser har lärare utformat två olika lektionsmodeller och eleverna har fått ge synpunkter på vilken modell som var bäst. Utifrån det har lärarna omformat lektionen och har tagit bort eller lagt till moment utifrån elevernas synpunkter.

Granskningen visar även att rektorn är medveten om att det ser olika ut för eleverna gällande delaktighet beroende på läraren. En åtgärd, som rektorn beslutat om, för att skapa mer likvärdighet inom det området är att en förstelärare ansvarar för arbetssätt och rutiner med klassråd och elevråd samt att i samråd med rektor ta fram vilka frågor som ska tas upp. Det är ett påbörjat arbete som långsiktigt ska bidra till att eleverna bland annat är med och diskuterar undervisningsutveckling i forumet för klassråd och elevråd.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen, Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen för Skolinspektionens bedömning är att det finns ett samlat arbete för att tillsammans skapa studiero och ett långsiktigt, tydligt och medvetet arbete kring att skapa en trygg skola. Eleverna är delaktiga i arbetet genom bland annat framtagande av trivsel- och ordningsregler samt uppföljning av resultat av trygghetsmätningar. Skolan arbetar med anpassade studiemiljöer på både grupp- och individnivå som bidrar till god studiero. Det finns en medvetenhet på skolan att trygghet och studiero påverkar lärandet. Skolan arbetar med goda strukturer och ett välfungerande kollegialt samarbete kring frågor om trygghet och studiero.

Motivering

Skolan arbetar samlat för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av utredningen framkommer att personalen på skolan har en samsyn kring regler och förhållningssätt som skapar både trygghet och studiero. Det framkommer också att lärare och annan pedagogisk personal diskuterar begreppet studiero och vad det innebär och hur den kan upprätthållas. Eleverna gös delaktiga genom att kontinuerligt samtala om studiero och vad det innebär för gruppen och individen. I elevintervjuerna framkommer att eleverna upplever att studieron förbättras när de diskuterar begreppet studiero tillsammans. Eleverna har även arbetat fram både trivsel- och ordningsregler. Vidare framgår att den pedagogiska personalen har en gemensam grundsyn i att anpassningar och tydlighet i skolmiljön bidrar till studiero och är en förutsättning för att fler elever ska lyckas. I alla intervjuer framkommer att skolan arbetar utifrån att den pedagogiska miljön ska vara tillgänglig, tydlig och därmed skapa förutsättningar för studiero. Bland annat har klassrummen tydliga inslag av struktur i miljön med tidshjälpmedel och bildstöd i alla klassrum samt skärmar och hörselkåpor. Elevarbeten visas på den bakre kortväggen i klassrummet för att miljön ska vara fri från intryck som kan störa. Det finns en samsyn och en medvetenhet bland lärarna att relationen med eleverna och ett tydligt ledarskap i klassrummet har stor betydelse för studieron. Av de genomförda lektionsobservationerna framgår att alla lärare har en tydlig ledarroll som signalerar lugn och trygghet och lämnar litet

utrymme för osäkerhet kring arbetssätt och förhållningssätt, vilket bidrar till att upprätthålla en god studiero.

Det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola

Granskningen visar att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Av granskningen framgår att alla elevers upplevelse av trygghet systematiskt följs upp och att skolan utifrån analys av uppföljningen aktivt arbetar med att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en trygg miljö. Av utredningen framgår vidare att elevernas upplevda trygghet på skolan kartläggs genom enkäter och samtal. Vid intervjuer framkommer att resultaten från en digital trygghetsvandring följs upp och diskuteras med eleverna tillsammans med lärare och skolans trygghetsteam. Utifrån dessa diskussioner samt resultat av enkäter vidtas anpassade åtgärder. Exempel på åtgärder är att rektorn beslutat om att fler vuxna ska vara ute på rasterna vid de platser som eleverna upplever som otrygga samt att rastvakter håller fler organiserade lekar. Rektorn har sett effekt av åtgärderna genom ett minskat antal kränkingsanmälningar från incidenter på rasterna. Ytterligare förebyggande åtgärder vidtas genom planering av hur skolans gemensamma utrymmen ska nyttjas vilket omfattar både skolgård samt studiehallar eftersom relevantalet är stort och ytorna är begränsade.

Det framgår vidare av granskningen att skolans trygghetsteam har en aktiv roll i det förebyggande och främjande trygghetsarbetet genom att följa upp underlag och statistik som de får in i det digitala systemet för anmälan av kränkningar. Tillsammans med enkäter och information från utvecklingssamtal finns ett brett underlag för trygghetsteamet att agera utifrån. Det framkommer i elevintervjuer att eleverna har god kännedom om trygghetsteamet samt kurators roll på skolan.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn leder ett strukturerat arbete för att analysera skillnader i betyg, omdömen, bedömningsstöd samt resultat på nationella prov. Skolledningen analyserar och diskuterar sedan detta tillsammans med lärarna och elevhälsan. Vidare visar granskningen att rektorn ger goda förutsättningar för lärarna att regelbundet samverka med varandra i arbetet med bedömning. Rektorn ser också till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Motivering

Rektorn gör strukturerade uppföljningar och analyser av lärarnas bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn på ett strukturerat sätt följer upp och analyserar eventuella skillnader i elevernas kunskapsresultat i syfte att säkerställa att likvärdiga bedömningar görs. Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärarna och elevhälsan gemensamt följer upp och analyserar kartläggningar som genomförs utifrån exempelvis Skolverkets bedömningsstöd och lärarens bedömningar utifrån elevens kunskaper i förhållande till kriterier för bedömning av kunskaper samt betygsriterier. Detta görs minst fyra gånger per termin i samband med både utvecklingssamtalen samt terminsslut. Förstelärare på skolan är också med i processen att se över resultaten på nationella proven och utifrån det gå vidare med insatser för lärarna kring eventuella avvikelser i bedömningsarbetet eller insatser riktade till en elevgrupp eller individ utifrån resultaten. Rektorn beskriver i intervju att hen inte kan se några tydliga avvikelser mellan lärare eller grupper förutom i de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena. Rektorn är medveten om det och en eventuell orsak till det är att temaarbete ställer höga krav på lärarens bedömning av elevernas prestationer i de enskilda naturorienterade samt samhällsorienterade ämnena. En annan orsak som kan påverka avvikelsen är elevernas läsförmåga vilket rektorn och lärarna ska arbeta vidare med.

Rektorn ger förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med bedömning samt ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Lärare och resursteam diskuterar bedömning av elevens kunskaper genom att bland annat ställa frågor såsom; vad

bedöms? hur bedöms det? och på vilka sätt kan eleven visa sin förmåga? Lärare uttrycker i intervjuer att dialogen kring likvärdighet i omdömen och betygssättning sker i flera olika forum där olika metoder används för kvalitetssäkring. Lärarna ger exempel på sambedömning i samband med ordinarie samt nationella prov och utifrån bedömningsstöd.

Vidare visar granskningen att lärare och rektorn arbetar för ökad samsyn och likvärdighet i bedömning och betygssättning. Skolan har under föregående läsår arbetat med betyg och bedömning i en kompetenshöjande insats för att utveckla lärarnas bedömarkompetens. Rektorn berättar att arbetet bland annat har medfört att lärare numera är tydligare i sina formuleringar samt i sin kommunikation till elever och vårdnadshavare kring lärarens bedömning av elevens kunskaper. Lärarna arbetar med Skolverkets bedömningsstöd i alla årskurser vilket också är ett resultat av föregående års insats. Av den information som Skolinspektionen har tagit del av i samband med granskningen och i intervjuer med lärare och rektor framkommer en samstämmig bild kring att det finns goda förutsättningar för att samverka och arbeta med att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Westerman Annerborn
Beslutsfattare

Lena Johansson Kärr har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Anneli Flygare Rydell och Ylva Tillquist medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skräddarbacksskolan är en F-6 skola belägen i Borlänge kommun. Vid tiden för granskningen går 506 elever på Skräddarbacksskolan.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15 och 16 november 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av Lena Johansson Kärr och Anneli Flygare Rydell. Sara Carlsson deltog den 15 november.